

DECIZIE

25 octombrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecător
Judecători

Tatiana Vieru
Galina Stratulat
Mariana Pitic
Nicolae Craiu
Oleg Sternioală

examinând recursul declarat de Igori Gaiduc, Lina Gaiduc,
adoptată în cauza civilă la cererea depusă de administratorul insolvabilității
Întreprinderii Municipale de Gestionare a Fondului Locativ nr. 19-Oleg Muntean cu
privire la validarea popririi și încasarea datoriei de la Igori Gaiduc, Lina Gaiduc,
împotriva hotărârii din 22 iunie 2017 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 25 aprilie 2016, SA „Termoelectrica” a depus cerere introductivă privind
intentarea procesului de insolabilitate în privința debitorului Întreprinderea
Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr.19 din Chișinău.

Prin încheierea din 26 aprilie 2016 a Curții de Apel Chișinău a fost admisă spre
examinare cererea introductivă depusă de SA „Termoelectrica” privind intentarea
procesului de insolabilitate în privința Întreprinderii Municipale de Gestionare a
Fondului Locativ nr.19; în funcția de administrator provizoriu a fost desemnat Oleg
Muntean.

Ședința judiciară de examinare a cererii introductive a fost stabilită pentru data
de 30 mai 2016, care la cererea reprezentantului Întreprinderii Municipale de
Gestionare a Fondului Locativ nr. 19- Adrian Berezovschi, a fost amânată pentru
data de 06 iunie 2016.

Prin hotărârea din 06 iunie 2016 a Curții de Apel Chișinău a fost admisă cererea
introductivă depusă de SA „Termoelectrica” și s-a intentat procedura de
insolvabilitate în privința Întreprinderii Municipale de Gestionare a Fondului
Locativ nr. 19; a fost desemnat în funcția de administrator al insolabilității Oleg
Muntean.

La 10 aprilie 2017, lichidatorul Întreprinderii Municipale de Gestionare a
Fondului Locativ nr. 19-Oleg Muntean a depus cerere, prin care a solicitat validarea
popririi cu încasarea de la terțul poprit Igori Gaiduc, Lina Gaiduc a datoriei în
mărime de 34805,42 lei în beneficiul debitorului Întreprinderea Municipală de
Gestionare a Fondului Locativ nr.19 din Chișinău.

În motivarea cererii de validare a popririi, lichidatorul a menționat că în baza
actelor financiar-contabile ale Întreprinderii Municipale de Gestionare a Fondului

Locativ nr.19 din Chişinău, s-a constatat că terţul poprit Igori Gaiduc şi Lina Gaiduc, în urma raporturilor de prestare a serviciilor, au acumulat datoria în sumă de 34805,42 lei, care până în prezent nu a fost achitată integral.

Precizează că, întru înfiinţarea popririi, lichidatorul debitorului Întreprinderii Municipale de Gestionare a Fondului Locativ nr.19- Oleg Muntean a expediat în adresa terţilor popriţi, o somaţie prin care le-a adus la cunoştinţă despre înfiinţarea popririi şi a solicitat, în termen de 5 zile de la data comunicării popririi, să achite la contul de acumulare a lichidatorului suma datorată.

Relevă că, terţii popriţi fiind somaţi, nu au prezentat după înaintarea cererii de validare a popririi lichidatorului Întreprinderii Municipale de Gestionare a Fondului Locativ nr.19-Oleg Muntean, documente prin care confirmă faptul că datoria de 34805,42 lei a fost achitată şi nici nu a fost transferată suma de bani la contul de acumulare al debitorului de către Igori Gaiduc, Lina Gaiduc.

Prin hotărârea din 22 iunie 2017 a Curţii de Apel Chişinău s-a admis cererea de validare a popririi depusă de lichidatorul Întreprinderii Municipale de Gestionare a Fondului Locativ nr.19 şi s-a validat poprirea; s-a încasat, în mod solidar, de la terţul poprit Gaiduc Igori şi Lina Gaiduc în beneficiul debitorului Întreprinderii Municipale de Gestionare a Fondului Locativ nr.19 datoria în mărime de 34805, 42 lei.

La 30 august 2017, Igori Gaiduc, Lina Gaiduc au declarat recurs împotriva hotărârii din 22 iunie 2017 a Curţii de Apel Chişinău, solicitând casarea acesteia, încetarea procesului pe capătul de cerere privind validarea cererii de poprire pentru sumele de datorii acumulate pentru perioada de până la 01 august 2013 inclusiv, pronunţarea unei noi hotărâri prin care cererea de validare a popririi să fie admisă parţial, cu validarea creanţelor privind sumele datorate după 01 august 2013, în mărime de 14817, 64 lei.

În motivarea recursului s-a invocat că nu sunt de acord cu hotărârea instanţei de fond, o consideră ilegală, neîntemeiată, necesară de a fi casată cu pronunţarea unei noi hotărâri prin care procesul pe capătul de cerere privind încasarea datoriei formate până la 01 august 2013 sa fie încetat, cu pronunţarea unei hotărâri prin care validarea cererii privind datoria acumulata pentru perioada de 01 august 2013 până la adresare, în sumă de 14817,64 lei.

Menţionează recurenţii că, prin hotărârea irevocabila din 13 aprilie 2016 a Judecătoriei Rîşcani, mun. Chişinău a fost încasat de la ei datoria acumulată la 01 iulie 2013 în sumă de 11541,61 lei. Aceasta hotărâre este definitivă, irevocabilă şi executorie, susceptibila executării silite. Astfel, există o hotărâre judecătorească irevocabilă prin care instanţa de judecata s-a expus asupra datoriei acumulate pentru perioada de până la 01 iulie 2013, iar în conformitate cu prevederile art. 265 alin (1) lit. b) Cod de procedură civilă, procesul civil se încetează în cazul existenţei unei hotărâri judecătoreşti irevocabile pe o cauza cu acelaş obiect între aceleaşi părţi.

Consideră recurenţii că, prin faptul validării popririi în mărimea întregii creanţe solicitate de intimat, instanţa de insolvabilitate a creat o situaţie când o datorie deja acumulata s-a incasat repetat, ambele hotărâri fiind susceptibile executării silite. Astfel s-au creat premise pentru îmbogăţirea fără justă cauza a intimatului şi prejudicierea lor disproporţională.

Opinează că, a fost încălcat principiul securitatii raporturilor juridice parte componente a dreptului la un proces echitabil, garantat de art. 6 CEDO, ori, o situaţie juridica soluţionata definitiv printr-o hotărâre judecătoreasca irevocabilă într-un

proces civil la care au participat aceleași părți a fost „de facto” redeschisa prin hotărârea instanței de insolavbbilitate din 22 iunie 2017.

Susțin recurenții că, nu au fost citați legal la ședința de judecata din 22 iunie 2017, fiind încălcate prevederile art. 6 CEDO.

Conform art.8 alin.(1) al Legii insolvabilității nr.149 din 29 iunie 2012, hotărârile și încheierile instanței de insolvabilitate pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

Instanța de insolvabilitate a adoptat hotărârea contestată la data de 22 iunie 2017, iar Igori Gaiduc, Lina Gaiduc au declarat recurs la 30 august 2017.

Materialele cauzei atestă că hotărârea contestată a fost expediată în adresa recurenților la 28 iunie 2017, conform scrisorii de însoțire (f.d.31), însă date despre recepționarea acesteia lipsesc.

La cererea lui Igori Gaiduc, înregistrată la 11 august 2017 (f.d.33), copia hotărârii contestate a fost expediată repetat, conform scrisorii de însoțire (f.d.34) în adresa lui Igori Gaiduc și a fost recepționată la 17 august 2017, conform avizului de recepție (f.d.35). Alte înscrisuri care să ateste contrariul, la materialele cauzei, lipsesc.

Astfel, Colegiul consideră că recursul declarat la 30 august 2017 de către Igori Gaiduc, Lina Gaiduc împotriva hotărârii din 22 iunie 2017 a Curții de Apel Chișinău, este în termen.

În conformitate cu art. 444 Cod de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului prin prisma argumentelor invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție va admite recursul declarat de Igori Gaiduc, Lina Gaiduc, cu casarea hotărârii contestate, cu trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de insolvabilitate, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 445 alin.(1) lit. c) Cod de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În conformitate cu art. 429 alin.(1) Cod de procedură civilă, pot fi atacate cu recurs deciziile pronunțate de curțile de apel în calitatea lor de instanțe de apel, cât și hotărârile pronunțate de curțile de apel în procedura de insolvabilitate.

Conform art. 1 alin.(4) al Legii insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, procesul de insolvabilitate se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

Din materialele cauzei rezultă că prin hotărârea din 06 iunie 2016 a Curții de Apel Chișinău a fost admisă cererea introductivă depusă de SA „Termoelectrica” și s-a intentat procedura de insolvabilitate în privința Întreprinderii Municipale de Gestionare a Fondului Locativ nr. 19; a fost desemnat în funcția de administrator al insolvabilității Oleg Muntean.

Conform art. 66 alin. (1) lit. 1) al Legii insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, una din atribuțiile principale ale lichidatorului este colectarea datoriilor față de debitor și recuperarea silită a bunurilor debitorului aflate în posesiunea unor terți.

Prin cererea depusă la 10 aprilie 2017, lichidatorul Întreprinderii Municipale de Gestionare a Fondului Locativ nr. 19-Oleg Muntean, a solicitat validarea popririi cu

încasarea de la terțul poprit Igori Gaiduc, Lina Gaiduc a datoriei în mărime de 34805,42 lei în beneficiul debitorului Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr.19 din Chișinău (f.d.2-3).

Conform art. 2 al Legii insolabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, poprire reprezintă procedura prin care administratorul insolabilității/lichidatorul urmărește bunurile sau sumele datorate debitorului de către o a treia persoană.

Conform art. 126 alin.(1) al Legii insolabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, sunt supuse urmăririi silite prin poprire mijloacele bănești în numerar și fără numerar, în monedă națională și în valută străină, titlurile de valoare, alte bunuri mobile corporale care sunt datorate debitorului ori sunt deținute în numele său de un terț sau pe care acesta din urma i le va datora în viitor în temeiul unor raporturi juridice existente. De asemenea, pot fi poprite bunurile mobile corporale ale debitorului deținute de un terț în numele lui și creanța cu termen ori sub condiție. În acest caz, poprirea nu va putea fi executată decât după ajungerea la termen ori de la data îndeplinirii condiției.

Conform aliniatului 12 al aceluiași articol, dacă poprirea a fost înființată asupra unor bunuri mobile corporale care se aflau la data înființării în posesia terțului poprit, instanța va decide predarea lor în proprietate debitorului. Dacă bunurile mobile corporale datorate debitorului nu se mai află la data validării în posesia terțului sau nu pot fi predate în natură, acesta este obligat, prin hotărâre de validare, la plata contravalorii acestor bunuri, caz în care va fi urmărit direct prin executorul judecătoresc.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție apreciază ca fiind pripită concluzia instanței de insolabilitate privind validarea popririi cu încasarea, în mod solidar, de la terțul poprit Igori Gaiduc și Lina Gaiduc în beneficiul debitorului Întreprinderii Municipale de Gestionare a Fondului Locativ nr.19 a datoriei în mărime de 34805, 42 lei.

Conform art. 126 alin.(10) al legii insolabilității, instanța de insolabilitate îi va cita pe administratorul insolabilității/lichidator, precum și pe terțul poprit, și, la termenul stabilit pentru judecarea cererii de validare, va dispune administrarea oricărei probe necesare soluționării acesteia, care este admisibilă potrivit normelor de drept comun. În instanța de validare, terțul poprit poate opune creditorului următor toate excepțiile și mijloacele de apărare pe care le-ar putea opune debitorului în măsura în care ele se întemeiază pe o cauză anterioară popririi. Hotărârea de validare a popririi este supusă numai recursului de către terțul poprit.

Astfel, prin recursul declarat, recurenții își exprimă dezacordul cu hotărârea instanței de insolabilitate, invocând că în partea datoriei formate până la 01 iulie 2013, există deja o hotărâre irevocabilă-hotărârea din 13 aprilie 2016 a Judecătoriei Rîșcani, mun.Chișinău prin care s-a dispus încasarea sumei, iar în temeiul art. 265 lit.b) Cod de procedură civilă procesul urmează a fi încetat pe acest capăt de cerere.

În contextul dat, Colegiul menționează că lichidatorul debitorului, prin poprirea înființată, recepționată de terțul poprit la 11 martie 2017, conform avizului de recepție, pretinde încasarea sumei de 32506, 51 lei de la Igori Gaiduc și Lina Gaiduc, care constituia datoria la energia termică la situația din 01 februarie 2017 (f.d.4, 5).

Prin cererea de validare a popririi depusă la 10 aprilie 2017, debitorul pretinde încasarea sumei de 34805, 42 lei, ce constituie datoria pentru energia termică la situația din 01 martie 2017 (f.d.2-3), conform informației anexate.

La acest capitol, Colegiul precizează că atât din somația de validare a popririi,

din cererea de validarea popririi, cât și din hotărârea judecătorească nu se identifică expres pentru ce perioadă se solicită încasarea datoriei, or, în somație se indică la situația din 01 februarie 2017, în cerere se indică la situația din 01 martie 2017, iar în hotărâre în general nu se indică pentru ce perioadă a fost validată poprirea și dispusă încasarea sumei de la terții popriți.

Conform art. 126 alin.(3) al Legii insolvenței, prin somație se va pune în vedere terțului, care devine, potrivit alin.(1), terț poprit, interdicția de a plăti fără acordul administratorului insolvenței/lichidatorului sumele de bani sau de a transmite bunurile mobile pe care le datorează debitorului ori pe care i le va datora, declarându-le indisponibilizate. De la data comunicării somației de înființare a popririi și până la achitarea integrală a obligațiilor, inclusiv pe perioada suspendării urmării silite prin poprire, terțul poprit nu va face nicio altă plată sau operațiune care ar putea diminua bunurile indisponibilizate. Orice operațiune efectuată cu aceste sume sau bunuri după data comunicării somației de înființare a popririi este nulă. Când se popresc sume cu scadențe succesive, indisponibilizarea se întinde nu numai asupra sumelor ajunse la scadență, ci și asupra celor exigibile în viitor. Indisponibilizarea se întinde și asupra fructelor civile ale creanței poprite, și asupra oricăror alte accesorii născute chiar după înființarea popririi.

În speță, Colegiul menționează că specificarea cu exactitatea a perioadei pentru care s-a dispus încasarea sumei de la terțul poprit constituie o circumstanță ce necesită un răspuns cert, în condițiile când recurenței invocă deja existența unei hotărâri judecătorești irevocabile pentru datoria la energia termică pentru perioada 01 octombrie 2016-01 iulie 2013.

În această ordine de idei, Colegiul relevă că din hotărârea din 13 aprilie 2016 a Judecătoriei Râșcani, mun.Chișinău, devenită irevocabilă la 07 iunie 2017, rezultă că s-a încasat, în mod solidar, de la Igori Gaiduc și Lina Gaiduc datoria pentru energia termică și apa caldă pentru perioada 01 octombrie 2006-01 iulie 2013 (f.d.41-43).

De altfel, din materialele cauzei rezultă că informația despre achitarea serviciilor locativ comunale este pentru perioada noiembrie 2001-februarie 2017 (f.d.6-13), iar în somația de înființare a popririi și cererea de validare a popririi nu se specifică concret perioada pentru care se solicită încasarea sumei.

În atare circumstanțe, Colegiul notează că la rejudecarea cauzei urmează a fi verificate circumstanțele menționate în raport cu probele prezentate și normele relevante speței, pentru a se determina cert perioada pentru care urmează a fi încasată datoria, or, în condițiile legii este inadmisibilă existența a două hotărâri judecătorești în același părți, pe aceleași temeuri și cu același obiect al litigiului.

În contextul dat, Colegiul precizează că la rejudecarea cauzei, instanța de insolvență urmează a da o apreciere probelor date, sub aspectul pertinentei și admisibilității acestora, în conformitate cu prevederile art. 121-122 Cod de procedură civilă.

Colegiul menționează că într-adevăr terții popriți au fost înștiințați despre data și ora ședinței de judecată, conform avizelor de recepție (f.d.22-23), însă înscrisurile anexate cu titlu de probe la recursul declarat necesită o apreciere în raport cu circumstanțele cauzei, pentru a evita dublarea încasării datoriei pentru aceeași perioadă. Or, instanța de insolvență în hotărârea sa nu a specificat expres perioada concretă pentru care a dispus încasarea sumei cu titlul de datorie pentru energia termică de la terții popriți.

Astfel, rejudecarea cauzei se impune nu doar ca urmare a prezentării

înscrisurilor de către recurenți, fiind necesară și în rezultatul omisiunii instanței de insolabilitate de a specifica perioada, deoarece instanța de recurs este în imposibilitate de a corecta această eroare în ordine de recurs, asigurând și garantând părților un proces echitabil, conform art. 6§1 CEDO, ceea ce presupune respectarea principiilor contradictorialității, egalității armelor în proces.

Conform unei jurisprudențe constante degajate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, pronunțarea de către instanțele judecătorești a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil și acesta presupune obligațiunea instanței judecătorești de a se expune în hotărâri asupra tuturor cerințelor acțiunii, precum și, argumentelor invocate de către părți întru admiterea sau respingerea acestora (cauza Garcia Ruiz vs. Spania, hotărârea din 21 ianuarie 1999).

În consecință, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că hotărârea instanței de insolabilitate a fost emisă pripit, cu încălcarea normelor de drept în rezultatul unei examinări superficiale și arbitare, fiind astfel prezente la caz încălcări ce afectează însăși substanța dreptului părților la un proces echitabil.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că s-a stabilit în mod cert încălcarea normelor de drept de către instanța de insolabilitate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa integral hotărârea instanței de insolabilitate, cu trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de insolabilitate, în alt complet de judecată.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Igori Gaiduc, Lina Gaiduc.

Se casează hotărârea din 22 iunie 2017 a Curții de Apel Chișinău, adoptată în cauza civilă la cererea depusă de administratorul insolabilității Întreprinderii Municipale de Gestionare a Fondului Locativ nr. 19-Oleg Muntean cu privire la validarea popririi și încasarea datoriei de la Igori Gaiduc, Lina Gaiduc, cu trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de insolabilitate-Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecător

Tatiana Vieru

Judecători

Galina Stratulat

Mariana Pitic

Nicolae Craiu

Oleg Sternioală